

ELŐFIZETÉSI ÁR

szétküldéssel helyben
vagy vidékre:

Égész évre . . . 14 frt — kr.
Félévre . . . 7 frt — kr.
Negyedévre . . . 3 frt 50 kr.
Egy hónapra . . . 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

KIADÓHIVATAL:

iskola-utca, Dáni-ház, 18. sz.

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

HIRDETÉSEKET

és nyiltéri közleményeket a
kiadóhivatal mérsékelt árjegy-
zék szerint számít.

SZERKESZTŐI IRODA:

iskola-utca, Dáni-ház, '8. sz.

Bérmentetlen levelek csak
ismert kéztől fogadtatnak el.

A hidvám-fölemelés.

Szeged, junius 25.

Rendkívüli közgyűlés hivatott össze szerdán 9 órára a tervezett hidvám fölemelés tárgyában. Föltűnő körülmény az, hogy a tanács ez ügygyel olyannyira siet. Be sem várja a rendes juliushavi közgyűlést, pedig ma már junius 25-ke van, hanem kétköznapon rendkívüli közgyűlést tart, anélkül, hogy e fontos, Szeged forgalmára nagy horderejű tárgy kellően előkészítve, az érdekelt nagy közönséggel megismertette lett volna. Ennek igen egyszerű oka van. A királyi biztosság kívánja a hidvám fölemelést. A tanács engedelmessékedik és mivel hétköznap, rendkívüli közgyűlésen könnyebben reméli a javaslatot keresztül vihetni, hát rendkívüli közgyűlést tart. A köztörvényhatósági bizottság résen legyen, nehogy e káros javaslat a képviselők részvételensége folytán keresztül menjen.

A hidvámemelési javaslatnak előtörténete is van. Zombory Antal a tanácsnak az a szerencsétlen tagja, akinek minden ellenszenves, fináncziális javaslatnál kell a hátát tartania. Most is ő terjesztette az új hidvámjavaslatot a javadalmi bizottság elé. A bizottságban a javaslat majdnem egyhangulag mellőztetett és a régi hidvámtelek megtartása, csekély módosításokkal elfogadtatott. A bizottsági ülésben részt vett a volt biztosi tanácsnak két tagja, de belátván a tervezett hidvám föleme-

lés veszedelmes természetét, ezek sem járultak a javaslatához.

Ez veszélyeztetni látszott a lakosságnak és forgalomnak új megterhelhetését célzó javaslatot. A királyi biztos tehát beleavatkozott e dologba is, külön ülésre meghitta a tanácsot és néhány köztörvényhatósági bizottsági tagot. A tanács egyhangulag a hidvámfölemelés mellett nyilatkozott és a meghitt képviselők is, tapasztalván a királyi biztos eltérőleg, belenyugodtak az új javaslat vámtételeibe, melyek azonban az első javaslatához képest némileg leszállítottak.

Ilyen előzmények után Szeged köztörvényhatósága szerdai rendkívüli ülésében lesz hivatva dönteni a hidvámfölemelési javaslatok fölött.

Miért tartják szükségesnek a hidvám fölemelést, arra majd megkapjuk a választ a tanács indokolásában. A tanács azt tartja, hogy a szép új vashidnak drágábbnak kell lennie a régi hajóhidnál és különben is alacsonyabbnak találja hidvámteleinket a szomszédos makói és zentai hidak vámtételeinél.

A tanácsnak már kiindulási pontja is téves és helytelen. Európa-szerte elfogadott elv az, hogy a nagy városoknak, egymástól folyók által elválasztott részeit összekötő hidakon a forgalomnak teljesen vámentesnek kell lenni. A párisi, bécsi, prágai, a nagy kölni stb. hidakon vámot nem szednek. A budapesti lánchidat is azért váltotta meg

az állam a részvénytársulattól, hogy azt idővel díjmentesen bocsáthassa a közforgalom rendelkezésére. E vámentesség olvasztja tulajdonképen egygyé az elválasztott városrészeket s az teszi lehetővé a kevésbé fejlett városrészek kifejlődését.

Ha Szeged anyagi helyzete megengedné, városunknak is a hidvám-díjmentességet kellene elfogadnia; ez által hatna nemcsak forgalmának emelkedésére, de egyuttal Ujszegedet, mely ezidőszert még csupán kertésztelep, valóságos városrészzé, esetleg ipartelepé tenné.

De Szeged a hidvámjövdelemről nem mondhat le, arra szüksége van közigazgatási költségeinek és a fölvetett milliók után esedékes törlesztési járulékaiknak fődözésére. Mindamellett azonban Szeged önmaga ellen vét, ha a hidvámokat fölszigazza oly mérvben, hogy azáltal forgalma szenved. Helytelenül hasonlítják össze vámtételeinket a makói és zentai hidvámokkal. Makón és Zentán sem kövezeti, sem behozatali vámotkat nem szednek. Ott a forgalom egyedüli terhe a hidvám. Ámde Szegeden a forgalom az érintett címeken már oly nagy mérvben van megterhelve, hogy a hidvám-fölemelés még inkább hatna a forgalomnak szétforgácsolására, a szemlátomást, magában véve örvendetes, de végre mégis Szeged rovására történő emelkedésére a szomszéd községeknek.

Nincs ma terünk arra, hogy részletesen kimutassuk tételről-tételre

zel adni Yalden Olivernek, hogy távozhathat.

De Yalden Oliver tovább is kísérte őt.

— Hiszen ön az ellenkező irányba igyekezett, mikor találkoztunk, mondá hirtelen.

— Mig kegyeddel találkoztam, igen.

— Tehát valami üzenettel küldötték hozzám? Nem? Nos, akkor mért pazarolja urnője idejét ilyen sajtóságos módon?

Marguerita, ki rendszerint a leggyöngédebb volt még a cselédség iránt is, most a legsértőbb parancsoló hangon beszélt.

— Vártam a mostanihoz hasonló alkalomra és e szerint el nem szalasztom azt, volt a Yalden Oliver szemtelen felelete.

Marguerite nem akarta meghallgatni.

El volt tökélye, hogy nem engedi oly suttogó hangon beszélni, mintha köztük titkok léteznének.

A nélkül hogy ránézne, tovább ment csöndesen és kis idő múlva rideg, kemény hangon így szólt:

— Mit? Még mindig itt van, Yalden ur? Talán kötelességének tartja urnője leányát követni, mint a kutya, vagy mint egy bérszolga.

— Kutya vagyok a kegyed iránti hűségben, Lorrington kisasszony, felelte Yalden Oliver oly hévvel, hogy Marguerite önkénytelenül nagyobb igyekezett tenni közte és maga között a távolságot és csodálkozva nézett a vakmerőre.

— Nem szolgakép követem most, folytatá Yalden Oliver, hanem mint barát és oltalmazó, ki mindent kész megtenni a kegyed védelmére.

— Készen van? kérdezte Marguerite gunyos mosolylyal. Engedje meg Yalden ur tanácsolnom, hogy másokkal szemben

a tervezett hidvám-fölemelés előrelátható következményeit. Csak egy fontos forgalmi cikkre utalunk s ez a gabona. Minden mázsa gabona, mely a szegedi piacot érinti 6—7 krajczárral van megterhelve kövezeti- és hidvám, meg helypénz címén. Ez oly vám, mely Szeged versenyképességét aláassa és a szegedi hajdan nagyszerű gabonapiacot szétszórta Szőreghre, Kistelekre, Horgosra és Dorosmára. A fináncziális érdekek túlzott kiaknázása megbozolja magát Szegeden és a jövőben még nagyobb veszélylyel fenyeget az eddiginél.

A fináncziális vámotkat el kellett fogadnunk, mint a rekonstrukció következményeit. Azok nélkül Szeged nem volna képes fődözni ropant fölszaporodott kiadásait. De a hidvám nem esik ezen vámok kategóriájába, annak természete eltérő. Különbö is amidőn az új vámtarifa megállapított, a hidvámtarifa is módosult, azon is tetemes vámemelések eszközöltettek. Azért pedig, mert az új hidunk szebb és jobb, a vámemelést indokoltnak nem láthatjuk.

A királyi biztosság természetesen azon van, hogy Szeged fináncziális helyzete, legalább ami a külső látzatot illeti, minél fényesebb legyen. A királyi biztosság vitte Szegedet 5¹/₂, illetve 4¹/₂ millió új adóságba. Az országnak távozásakor úgy igyekezik tehát Szegedet feltüntetni, hogy ez könnyen elviselheti a 330,000 forint évi kamatfizetést.

ne használjon ilyen nagy hangot. Elhiszem ugyan, hogy ön hü ember és — most az egyszer — bizhatik elnézésemben. Senkinek se fogom említeni, amit ön mondott, még nővéremnek se. De mások talán nem lennének ily jóindulatúak. És ha ön nem lenne oly fiatal és tapasztalatlan, tudnia kellene, hogy az eféle hivalkodó modor nevetségessé teszi azt, aki használja.

Oliver dühösen harapott ajkába, de csakhamar leküzdötte haragját.

— Nem félek, mondá, hogy kegyed valaki előtt ismételné fogja beszélgetésünket. Kegyed nem fogja —

— Megálljon, uram, kiáltott közbe Marguerite, ki megbotránkozásának meg gondolás nélkül adott kifejezést. Ön oly hangot használ, amelyet nem értek. Beszélgetésünket, azt mondja ön? Mit ért ez alatt? Ön úgy beszél, mintha valami ügyem lenne önnel, mintha bizalmammal tiszteltem volna meg önt, vagy — hogy világosabban szóljak — ön úgy viselkedik, mintha tudna, vagy tudni vélne valamit, ami jogot ad vakmerőnek és bizalmasnak lennie. De téved.

— Csakugyan tévednék? kérdezte oly hangon, hogy Marguerite önkénytelenül elpirult.

— Mondok önnek valamit, így szólott hideg méltósággal. Fölösleges lenne, ha ön valóban oly hü szolga, minőnek magát kiadja; de ha meg akar vásároltatni, úgy nevezze meg Thirzának az összeget és ki fogja fizetni, ha tulmagas nem lesz. Ha sokat követelne, akkor ám tegye a legroszabbat. De gondolja meg, hogy szégyent hozva ránk, önmagát is tönkretesz. — Ha nekünk el kéne hagyni Angliát, gondom lesz rá, hogy ön se maradhasson itt, s hogy ne játszhassa a zsarnokot azokkal szemben, kik oltalmára vannak bizva.

Marguerite, mialatt ezeket mondotta,

TÁRCSA.

Holdkóros asszony.

Angol regény.

14

(Folytatás.)

— Eredj, és hagyj csak magamra kiáltá Edméé; de milyen önző vagyok én — folytatá tovább, midőn eszébe jutott, hogy ha Marguerite marad, akkor bizonyára Anstruther ur fog Helena ladyhoz menni és sokkal többre becsülte ennek a társaságát mint nővéreét. Természetes, hogy el kell menned kedvesem. Mama nem fogja hinni, hogy semmi bajod sem lett, ha csak nem saját ajkaid mondják neki.

Edméé, daczára felületességének, nagy szeretettel csüggött Margueriten és a nővérek többször gyöngéden megölelték egymást. Azután Marguerite föl emelve lovagló öltönyét, gyors léptekkel a park felé sietett, ahol Helena ladyt és Anstruther asszonyt találni vélte, akik ez időtáiban itt kocsikázni szoktak.

De nem látott senkit, nem találkozott senkivel, mig nem egy nyílt téren áthaladva, szűk fásor közé jutott, amelyben a galyak oly sűrűen fonódtak mint egy tetőgyanánt egymásba, hogy rajtok a nap sugarai soha, és az eső is csak ritkán törhettek át.

De midőn Marguerite a sor egyik végén belépett, a másik nyílást egy alak sötétíté el, aki gyors léptekkel felé látzott közeledni.

Méltóságán alulinak tartá, hogy visszaforduljon, de szive mintha megszünt volna dobogni, azután annál hevesebben vert, mert Yalden Oliver volt az, akit ott megpillantott.

Lehetetlen volt őt kikerülni. Egyedül volt. Kénytelen volt meghallgatni, bármit is akart előtte föltárni, mert ah!

birtokában volt a titoknak, mely az ő életének átka volt, és nemcsak az ő szerencséje és becsülete, de Helena ladyé és Edmééjé is az ő kegyelmétől függöt.

Hatodik fejezet.

Fenyegetések.

Oliver örizkedett észrevétni örömet e találkozás fölött. Rendkívül tiszteletteljes arcot csinált és lesütötte szemeit, mikor Marguerite közelebb jött; de hangján nem tudott uralkodni, volt benne valami diadalmaskodó, ami Margueritenek rögtön feltűnt.

— Azt hiszi, hogy hatalmában vagyok, gondolta a leány, hogy kész lesznek bármilyen áron megvenni hallgatását. Azt pedig el nem fogja hinni, hogy még most nincs önálló jövedelem, hogy anyám gondoskodik minden szükségleteimről. Óvatosnak kell tehát lennem és elrejtennem, mennyire félek tőle, nehogy oly magasra szabja követeléseit, amelyeket sem én, sem Thirza nem tudnánk kielégíteni.

Marguerite, ezeket elgondolva, büszke fejtartással haladt el mellette és hidegen viszonzta udvarias meghajlását. Azonban Oliver megfordult és Marguerite mellett haladt tovább.

— Félek, hogy valami baja esett talán, kezdé, látszólag mély megindulással. Félóra előtt lóháton láttam és Edméé kisasszonya is kegyeddel volt. Miképen esik, hogy most itt egyedül találom?

— Azért vagyok itt, felelte Marguerite hidegen, mert jobb szeretek gyalog menni haza. Edméé kisasszonyt az ön édes anyja házában fogja találni. Egy, az ut közelében vigyázatlanul elsütött fegyver ijesztette meg és most azt várja, hogy kocsit küldjenek érte.

E szavak után Marguerite meghajlotta magát, mintegy jelt akarván ez-

Mi azonban érezzük súlyosan a mi helyzetünk terhét. Nekünk nem éppen csak fináncziális érdekek lebegnek szemünk előtt, hanem azon érdekek, melyek Szeged gazdasági gyarapodását, a polgárok megélhetését és vagyonosodását képviselik. Mi nem rendelhetjük alá ez utóbbi érdekeket a fiskalitásnak, legalább nem nagyobb mérvben, amint az már eddig is történt. A hidvám föl-emelési javaslat elfogadását ezen indokokból Szegedre nézve károsnak véljük és arra hívjuk föl a köztörvényhatósági bizottság tagjait, hogy foglaljanak a szerdai közgyűlésen állást a város közforgalmának következményei mellett.

A tiszavölgyi társulatok rendezése tárgyában kidolgozott törvényjavaslat megvitatása céljából meghívott érdekeltek b. Kemény Gábor miniszter elnökle alatt több órai tanácskozást tartottak a közlekedésügyi miniszteriumban. Jelen voltak: b. Bánhidya Béla, Dániel Ernő, Darányi Ignác, gr. Desseffy Aurél, Horváth Gyula, Keszlerffy János, gr. Lónyay Menyhért, Szabó József, gr. Szapáry István, Sztrada Béla, Tallián Béla. — A megjelentek oda nyilatkoztak, hogy teljesen méltányolják a miniszter intenczióját ez ügyben, a törvényjavaslat elveit helyeslik, csupán egyes kisebb részletekben óhajtanak változást, és azon óhajnak adnak kifejezést, hogy a javaslat mielőbb törvénynyé váljék, miután a mostani körülmények között ez leginkább megfelel a célznak.

A francia-kinai vízály vége. Mint a Reuter-ügynökségnek Shangaiból távirják, a Franciaország és Kína között Tonking miatt támadt vízályt a legbarátságosabban elintézték. Li-Hung-Csang, kivel Tricou francia követ tárgyalta az ügyet, haladéktalanul Pekingbe utazik.

Ismét angol hadihajók Fiumében. Hivatalos uton jelzik Fiuméből, hogy a középtengeri flotta három elmaradt hajója, köztük az angol flotta legnagyobb tengeri koloszsusa: az „Inflexible” június 25-dikén Fiume előtt horgonyt vet. A hajóraj megérkezésének híre itt jó benyomást okoz. A fogadtatás ünnepegyességekkel lesz összekötve. A hajók megérkezését azon kedvező véleménynek tulajdonítják, melyet Hay altengernagy a magyar kikötőből és különösen a kormányzó palotából magával vitt.

oly gyorsan haladt előre, hogy Yalden Oliver alig követhette. Most egy a kertbe vezető rostélyajtón siklott be Marguerite és oly hirtelen bezárta maga mögött, hogy Yalden Oliver nem követhette őt, még ha elég vakmerő lett volna is megkísérteni.

— Bátor egy leány, morogta magában Oliver. Kevés leány mert volna hasonló körülmények között így dacolni velem. De annál jobban tetszik. Az a most ellenem működő éles szellem és erős akarat idővel legjobb szövetségeseim lesznek. Marguerite meg fog győződni, hogy engem nem lehet elküldeni parancsoló hanggal és megfizetéssel. Nagyobb árát szabom titka ismerésének, mint sejtji, és előbb-utóbb meg fogja fizetni ezt azért is. Nem sietős, egyelőre várni fogok még.

Marguerite oly szárazon adta elő mostohájának lova megvadulását, hogy Helena lady nem is sejtette, hogy leánya halálos veszedelemben forgott. A faszor végén, melyen a nekivadult ló végigrohant, néhány mély kőbánya volt és Marguerite élete megmentését csupán bámulatos lélekjelenlétének köszönheti, melyel kellő pillanatban meg tudta fékezni a szilaj állatot.

Rolló ezt a lovásztól tudta meg, ki szemtanúja volt a kisasszony veszedelmének. Bámulta Marguerite bátorságát, de értette azt is, miért halványul el, valahányszor az esetről beszéltek. És habár Rollónak Marguerite e vonásai nem tetszettek is eléggé nőieseknek, meg kellett vallania, hogy e leány erős szelleme megkímélte a családot a nagyobb izgatottságtól és hatálytalanná tette Edméé sópánkodásait.

(Folyt. köv.)

A román tiltakozó jegyzéket, a londoni konferencia határozatai ellen, a Kölnische Zeitung egész terjedelmében közli. A jegyzék, melyet Stursdza, a londoni román képviselőhöz intézett, f. é. május 24-ről kelt. A jegyzék rövid tartalma az, hogy miután Románia nem vett részt a londoni konferencián, mihez joga lett volna, a konferencia határozatait nem tekintni magára nézve kötelezőknek.

Szeged és vidéke a budapesti orsz. kiállításon.

Szeged, június 24.

Az 1885-ben tartandó budapesti országos kiállításra szervezett szeged-kerületi kiállítási bizottság Tiszta Lajos kir. biztos elnökle alatt tegnap tartotta első ülését a felsővárosi kaszinó nagy termében. Az ügy fontosságához méltó érdeklődést tanúsított egy városunk, mint az érdekelt vidékek az ülésen való nagyszámu képviseltetésökkel.

Résztvettek az ülésen: városunk részéről: Pálffy Ferencz polgármester, Szluha Ágoston főkapitány, Vass Károly közgazdasági előadó, gazdasági egyleteink elnökei és számos egyleti tag; a megye részéről: Rónay Lajos főispán és Koller Gábor megyei közgazdasági előadó; H.-M.-Vásárhely részéről: Ábrahy Károly polgármester, Garzó Imre közg. előadó, Kovács Ferencz országgyűlési képviselő; Szentes részéről: Horváth Gyula kormánybiztos. Ezekon kívül még sokan az érdekelt vidékekről.

Tiszta Lajos elnök pontban 10 órakor nyitotta meg a látogatott ülést tartalmas beszéddel. Első sorban ismerteti mindazon intézkedéseket, miket a kormány eddig az országos kiállítás érdekében tett. Ezen intézkedések kifolyása a szeged-kerületi kiállítási bizottság is, melynek hatásköre Csongrád megye, H.-M.-Vásárhely, Szentes és Szeged városok területére terjed ki.

„Czélja tehát ezen mai összejövetelnek — folytatja az elnök megnyitó beszédét — a szervezett szegedi kerületi bizottság megalakulása. Midőn tehát a kerületi bizottság tisztelt tagjait alakulásra fölhívám, nem akarom az időt az orsz. kiállítás fontosságának és horderejének hosszas fejtegetésével igénybe venni. Tudjuk és érezzük azt mindannyian, különben is alaposan ki van az fejte azon általános fölhívásban, mit a kiállítási orsz. bizottság a hazai közönséghez f. év ápr. 9-én tartott üléséből intézett. Részemről csak arra szorítkozom, hogy az országos kiállításnak hazai iparunkra és mezőgazdaságunkra gyakorlati gyümölcsöző hatása legyen: úgy a kiállítás rendezőinek, valamint első helyen a kiállítóknak maguknak arra kell törekedni, hogy a kiállított tárgyakban ne az emberi leleményesség és türelem egyes remekei, vagy talán éppen csodaszülöttei ragadják bámulatra a kiállítás látogatóit, de főleg oly tárgyak állittassanak ki, melyek az illető kiállító cég által kívánatra törvényesen előállíthatók és pedig oly áron, melyek mellett úgy a hazai, mint esetleg a külföldi fogyasztás igényei kielégítésben hasonló fajtájú külföldi cikkekkel versenyezhetünk.

Ami már különösen ezen szegedi kerületet illeti, szó sincs róla: vannak ez országnak vidékei, amelyek az ipar, vannak mások, amelyek a mezőgazdaság terén talán előrehaladottabbak, de alig lesz vidék, melyben a nemzetgazdaság e két fontos tényezője egyesülve magasabb fokon állana, mint ezen kerületben s meg vagyok győződve, hogy ha kellő körültekintéssel, ügybuzgalommal és kitartással indítja meg és vezeti a bizottság a kiállítás érdekében a mozgalmat, nem lesz oka e vidéknek pirulni.

Maga Szeged városa több oly ipar-ágot tud fölmutatni, melyben az ország

latárain tul is kedvező kilátással elfogadhatja a versenyt. H.-M.-Vásárhely, valamint Csongrád megye nagyobb városai és területe egyes iparcikkiken kívül gazdasági terményeikkel, a megyében kebelezett nagy uradalmak támogatásával, hol az okszerű gazdálkodási rendszer és állattenyésztés már rég honos, a mezőgazdaságra érdekes adatokkal és mennyiségével is imponáló kintinó cikkekkel bizonyára az első közt lehetnek a kiállításon.

Szeged városára nézve már éppen becsületbeli dolog, hogy ha az orsz. bizottság által megállapított szervezeti szabályok szerint kivétel a pesti iparkamara kerületéből és mintegy önálló kerület főhelye szerepel, bebizonyítsa, miszerint ez nem az irányában tanúsított pusztá udvariasság, hanem az önálló erő indokolja, miről sok irányban kifejtett ipara tanuskodik.

Tiszta Lajos ezen megnyitó beszéde után, az országos bizottság által megállapított szervezeti szabályok értelmében a kerületi bizottság a következőleg alakult meg:

Elnök Tiszta Lajos, alelnökök: Pálffy Ferencz polgármester, Ábrahy Károly H.-M.-Vásárhely polgármestere és Zsótér Andor, a szegedi gazd. egyesület elnöke.

Bizottsági tagok a szegedi gazdasági egyesület részéről: Lichtenberg Mór, Balogh János, Pillich Kálmán, Gerle Antal, Tary Ferencz, Klemm István, Fodor István, Gál Ferencz és Engi Kispéter Imre.

Választmányi tagok: Baló Antal, Börcsök Ignác, Dobó János, Dobó Miklós, id. Katona Imre, László Gyula, László Mihály, Magyar Imre, Novák József, Oltványi Ferencz, Ördög József, Singlédi László, Szánthó Leánder, Sziraki József, Szobotka Vilmos, Tombác Mihály, Tóth János és Zombori István. Választmányi póttagok: Lakatos Sándor, Ottóváry Károly, Tukacs Nándor, öz. Vass János és Wagner Károly.

Szeged város rendőrkapitánya: Szluha Ágoston.

A szegedi ált. ipartársulat részéről: Rainer Ferencz elnök, Lemle Miklós alelnök s a következő választmányi tagok: Ádám Ferencz, Auer Ferencz, Arleth Ferencz, Balogh Ferencz, Bakay Nándor, Bodvay Pál, Budai Lajos, Felmayer János, Filipcsics János, Golyosi Gusztáv, Harcz Lajos, Hegedüs Ferencz, Herbich János, Heszler József, Hodács János, Juhász György, Kalmár István, Kálmán Antal, Kapcsány Károly, Kátai István, Könyvhegyi József, Kiefer Godofried, Körösi Antal, Málik József, Maróczy József, Molnár János, Móra József, Mozgay Károly, Náder Alajos, Nigrényi Pál, Neubauer József, Privári Pál, Privári János, Rainer Károly, Róth Róbert, Schaffer Zsigmond, Schusztar György, Schütz Antal, Schütz János, Somogyi István, Stein Antal, Sziraki József, Szmolényi Antal, Varga László, Vitkó Antal és Zombori Mihály.

A Szegeden fönnálló többi ipartársulat elnökei: Márki Ferencz a tásas, Somogyi János a magyar szücs, Szabó Mihály a szabó, továbbá Takács János a lábbeli ipartársulat elnöke.

A megyei és városi közgazdasági előadók: Garzó Imre H.-M.-Vásárhely, Koller Gábor Csongrád megye, Vass Károly Szeged részéről.

Az alakulási aktus alkalmából az ülés elhatározta, hogy a kerületi bizottság írásos teendőinek állandó végzésére az ülés jegyzőkönyvét vezető Rainer József városi aljegyző kiküldetését kéri a várostól.

A megalakult bizottság ezután kebeléből Tiszta Lajos elnökle alatt közfelkiáltással megválasztotta az állandó végrehajtó bizottságot. A végrehajtó bizottság tagjai: Pálffy Ferencz polgármester, Vass Károly közg. előadó, mint alelnökök, Horváth Gyula kormánybiztos, Rónay Lajos főispán, Kovács Ferencz H.-M.-Vásárhely országgy. képviselője, Bakay Nándor, Rainer Ferencz, Lemle Miklós, Lichtenberg Mór, Novák József, Garzó Imre és Koller Gábor. A bizottság jegyzője: Rainer József.

Ezek után a vidékek helyibizottságainak megalakítása következett. A helyi bizottságokban természetesen első helyet

foglalnak el azok, kik egyszersmint a kerületi bizottság tagjai is.

H.-M.-Vásárhely helyibizottsága Ábrahy Károly polgármester elnökle alatt a következők: alelnök Garzó Imre közg. előadó, tagok a kerületi bizottságtagjain kívül még: Nagy Sándor főkapitány, Draskóczy Lajos lelkész, Konstantin Péter kamarai kültag, Bauer Jakab gőzmalom-tulajdonos, Weisz Károly terménykereskedő, Kovács János ügyvéd, Dobosi Lajos birtokos és Bergh Lajos kereskedő.

Csongrád helyibizottsága Csemegi Antal szolgabíró elnökle alatt, a kerületi bizottság tagjain kívül, áll még: Ujhelyi Nándor ügyvéd, Szloboda Ferencz ügyvéd, Forgó József gazdálkodó, Sója Antal gazdálkodó, továbbá Forgó Mihály gazdálkodó, ottani lakosokból.

Szentes város helyibizottságában Balogh polgármester elnökle és Koller közg. előadó alelnökle alatt a kerületi bizottság tagjain kívül beválasztottak: Sima Ferencz és Szivós Béla lapszerkesztők, Sonnenfeld Sámuel gőzmalomtulajdonos, Bányai József takaréktári igazgató, Nagy Imre esztergályos, Zsoldos Ferencz fakereskedő, Schultz András szijgyártó, Csurai Ferencz kalapos, Sarkadi Farkas Mihály fazekas, Kiss Zsigmond ügyvéd és Szedder János gazdálkodó.

A bizottságok megalakításán hamar átesvén, az ülés előtt megismertetett a helyibizottságok hatás- és munkakörét körülíró szabályzat, melyet holnap lámpunkban ismertetni fogunk.

Több tárgya az ülésnek nem lévén, Tiszta Lajos elnök annak kijelentése után, hogy egy a kerületi bizottság, mint a helyibizottságoknak megalakulásáról az országos kiállítási bizottsághoz jelentés tételük, azon meggyőződéssel zárja be az ülést, hogy a bizottság minden tagja, áthatottan az ügy fontosságától, hazafiai kötelességének fogja tartani — ki-ki a saját körében — oda működni, hogy a kerületi bizottság által képviselt városok és vidékek a lehető legtekintélyesebben jelenhessenek meg 1885-ben a budapesti országos kiállításon.

Ujdonságok.

— Június 25. —

— „Kisajátítási restancziák” című, vasárnapi cikkünkre vonatkozólag, illetékes helyről a következő sorokat vesszük: „Az 1879. évi XIX. tcz., mely a kisajátításra nézve Szeged városának sajtóviszonyaihoz és az ujjaépítés érdekeihez mért külön intézkedéseket foglalt magában, a kihirdetés napjától, vagyis 1879. évi május hó 25-től számított három évre léptetett életbe. Minthogy azonban a három év lejártával még maradtak fönn oly kérdések és tárgyalások, melyek az ezen külön szerű törvény szerint eszközölt kisajátításoknak természetes folyamán képezték, vagy azokkal szoros összefüggésben állottak, ennélfogva az 1882. évi XII. tcz. az 1879. évi kivételes kisajátítási törvény érvényét egy további évvel meghosszabbította és ezen törvényzikk szerint a szegedi kivételes kisajátítási törvény hatálya 1883. évi június hó 30-ik napján megszűnik.” — E körülmény nem volt ismeretlen előttünk és nem is alterálja kifejezett véleményünket. Keletkezett a speciális szegedi kisajátítási törvény után egy hasonló általános törvény, amelynek alapján a kisajátítási bizottság, akár mint városi bizottság folytathatja működését és elintézheti az általunk sürgetett kisajátításokat, amelyek szükségességére nézve Szegeden alig van nézeteltérés.

— A helyi lapok és a hatóság. A vasárnapi számunkban fölemlített tanács végzést, melyben a hatóság és a helyi sajtó közti hivatalos érintkezés szabályoztatik, ma vettük 1044/883 sz. alatt. A végzés szövege a következő:

As önkormányzatból kifolyólag természetesen és kívánatosnak találom, hogy a nagy közönség a helyi sajtó útján tudomást szerezzen a közigazgatási élet fontosabb közérdekű ügyei mikénti ellátásáról — s ennek folytán szükségét látom annak is, hogy megállapítsam, hogy a helyi sajtó képviselői ily értekből miként és hol szerezhetnek közleményeket. Az erre vonatkozó alábbi

A tiszta-eszlári bünpor.

(Saját külön tudósítónktól.)

Nyiregyháza, jun. 25.

A tárgyalás 6-dik napja.

A mai tárgyalás érdekes mozzanatát képezte a hullausztatás ügyében jelentkezett új tanúk kihallgatásának elrendelése. A bünpornek a gyilkosságra vonatkozó részének tárgyalása már ma is folyt anélkül azonban, hogy a homály földerítése lényegesen előbbre haladt volna. A védőknek a tanúk teljes elkülönítésére irányzott felszólamlásai az üléseket közeliismerés mellett, pártatlanul vezető Korniss Ferencz elnök hatályos intézkedései folytán eredményre vezettek.

Eddig panaszra különös okot szolgáltatott az, hogy a tszék asztala mögött fekvő szobában nagyszámú női hallgatóság tartózkodott. Ezen panasz teljes orvoslást nyert, amennyiben a mai tárgyalás alkalmával már azon szobában hallgatóság nem volt. Ellenben a közönség részére fönntartott helyeken föltűnőleg nagyszámmal nők voltak.

Vasárnap az a hír volt elterjedve Nyiregyházán, hogy Friedmann védő ügyvédet lovagias elégtételre provokálni fogják azon szavaiért, hogy egy magasabb rangú katonatiszt bement volna a tanúk termébe és azokkal érintkezett volna.

Midőn elnök néhány percczel kilencz óra után megnyitotta az ülést, Friedmann védő ügyvéd e dolgot szóba is hozta.

Friedmann védő említvén a szándékolt provokálására vonatkozólag keringő híreket, azt mondja, hogy védői minőségében magánemberre nézve sértőt ő nem is mondhat s ha mondott volna, azért okvetlenül az elnökség részéről rendre utasítatik.

Ezen incidens után fölvétetik a tárgyalás rendes folyama.

Elnök jelentést tesz azon értesítésekről, melyeket ujabbán a dadai hullaöltöztetés ügyében vett. Előadása szerint az alispán értesíti, hogy egy újabb tanu jelentkezett, aki a dadai hulla ruháinak átadásáról tudomással bír. A gyanu két egyénre irányoztatott és azok egyelőre rendőri fölügyelet alatt állanak.

Szeffert főügyészi helyettes indítványozza, hogy a gyanúsított egyének és a terhelő tanúk idéztesenek a tszék elé, a rendőri fölügyeletet azonban sükségtelennek tartja.

Eötvös K. védő tiltakozik az illetőknek rendőri fölügyelet alá való helyezése ellen, mivel az törvénytelen. Hazai törvénynek egyaránt biztosítják zsidók és kereszténynek személyes szabadságát. Ennek megszorítására intézkedni csakis a bíróságnak van joga, de az alispánnak vagy rendőrségnek hatáskörén kívül esik. Kéri tehát ennek alapján, hogy a rendőrség hasonló tulajdonságoktól óvakodjék.

Szeffert a közigazgatósági hatóságok eljárásának bírálatára illetéktelennek nyilvánítja a törvényszéket.

Elnök: A tszék ilyen dolgoknak elbírálására nem érzi magát hivatva. S elrendeli tehát a tárgyalás folytatását s a tanuk további kihallgatását.

Rosenberg tanu határozottan azt állítja, hogy a kérdéses szombati napon Solymosi Zsófi vele együtt bort vitt Taubékhoz. Utközben találkoztak Eszterrel aki épen akkor ment be Kohlmeierhez a boltba,

Akit a rekonstrukció tönkre

tett. Kovács Ferencz 64 éves, nő, alsóvárosi gazda szombaton délután fölvételre jelentkezett a közkórházban. Azon kérdésre, mi baja, azt felelte, hogy az elméje van megzavarodva. Elpanaszolta aztán a baját. A múlt évben alsóvárosban, a Borbás- és Pálfi-utczák sarkán levő saját telkén 2100 frtnyi államkölcson igénybevételével csinos házat épített, melyet most potom 2500 frtért elárvereztek a feje fölül és pedig azért, mert az állami kölcson után esedékes kamattal hátralékban volt, mely már 200 frtot tett ki. Volt ugyan neki — mint mondja — lakója, de forintont fizették a házbért s így az másfelől el is ment. Most már se telek, se ház, sőt még az azelőtt megtakarított kis pénzcskéje s, amelyet szintén a házba ölt — odavesztett. Szegény ember, annyira meg volt zavarodva, hogy szombaton délután, midőn a szőlőből két kosár meggyet hozott, azt az uton letette valahol, de hogy hol, arra nem emlékezett, még kalapját is elhagyta, azt sem tudja merre, úgy állított be a kórházba kalap nélkül, mezitláb, földult arcczal és egyre sirva panaszkodik. Rövid néhány hét óta ez már a második tragikus eset, melyet a rekonstrukció szült. Nemrég temették el szegény Magyar Józsefet, ki szintén nagy házat épített, beleölté pénzét s némsokára a halálban keresett menedéket a nyomor elől. Ki tudja, hány ilyen szomorú drámába kerülnek az államkölcsonból épült nagyházak utcasorok, mik nem jutnak el a nyilvánosság elé.

A cselédhiány miatt általános a panasz az egész városban. Azt állítják, hogy az egész országban, a fővárost sem véve ki, sehol sem olyan magas a cseléd-bér mint mostanában Szegeden. Ugyanis itt most a legközönségesebb mosogató szolgáló is 8—10 frt havibért követel. A város távolabb eső részeibe még a föntebbi magas bér mellett sem lehet cselédet kapni. A szolgálók nálunk most valóságos ténszasszonyok s a szegődötésnél nem a gazdaszasszonyok kérdezik ki őket, hogy tudnak-e sütni, főzni, mosni, vasalni stb., stb., hanem ők veszik vállatás alá a gazdaszasszonyokat, hogy kell-e lépcsőkön járni, van-e vízvezeték, kell-e mosni, vasalni, szabad-e a szeretőnek bejárni, egy héten hányszor szabad sétálni menni, meg hogy van-e kis gyermek? Kis hija, hogy azt nem kérdik: vajjon ők lesznek-e kötelesek mosogatni, vagy pedig a gazdaszasszonyaik? Ezt a bosszantó állapotot kétségkívül az idézte elő, hogy a cselédnép az építkezéseknél napszámban dolgozik; a cselédhiány tehát mindaddig tartani fog, míg az építkezések nagy mérvű nem csökken; ez pedig őszig nem igen várható.

Csendőrségi kinevezés. Bárány Földváry Lajos szolgálaton kívüli viszonyban levő őrnagyot a király utólagos rangmeghatározás mellett, 1883. évi június hó elsejével a magyar 2-ik számú csendőr parancsnoksághoz őrnaggyá nevezte ki.

Tárgyalmas miatt mai számunkból számos helyi érdekű közlemény kimaradt.

Meghívás.

A szegedi csolnakázó-egylet tagjai f. hó 26-án esti 8 órakor a feketesás szálloda helyiségben tartandó rendkívüli közgyűlésre ezennel meghívotnak

Szeged, 1883. június 25.

az igazgatóság által.

Értesítés.

Az állandó névlajstromunkba bevezetett mindazon tisztelt családok, melyek a kereskedő-íjak egylete által eddig rendezett estélyeken rendszerint meghívót kaptak, ez uton is tisztelettel meghívotnak az erzsébetvárosi (ujszegedi) népkertben július 7-én tartandó zárkőrű táncszünetmunkra, oly megjegyzéssel, miszerint a névre szóló meghívók díszes kiállításuk miatt csak egy-két nap múlva küldhetők szét.

Szeged 1883. június havában

A vizalmi bizottság.

Ezalatt a fölfegyverkezett rendőrök, élükön Apró biztossal, az állványokon mindegyre följebb hatoltak. S hogy az őrzőgő odafönt a közeledőket észreveszi, mint az üldözésben megszorult vad védelmi pontokat keres, úgy ő is majd fölhatol a gomb alá, onnét hirtelen ismét az állványon támad s végig hasal azon, fejével a torony belseje felé s mindig mindenféle kinyújtva a keze, melyben a töltött pisztolyt tartotta. — Közbe-közbe vadul fölordított: „Senki ne közeledjen, különben a halál fia!” A rendőrök elől még elfüdték az őrzőgő a széles állványok. A fölháborodott közönség biztató kiáltásai daczára óvatosan haladtak tovább. Az első lövés most hirtelen fölhangzik s még a lélekzet is eláll mindenki a várakozás alatt, hogy mi történik most. Idegrázó taglejtéssel fut az őrzőgő az állvány körül, elszánt vakmerőséggel kihajol és vad ordítást hallatva: „Nesze kutya!” viszonozza a lövést a rendőrök felé. Most bekövetkezett a legreményteljebbet. Puskák, pisztolyok ropogása, a fölingerült közönség lázas kitörései tölték be a levegőt. Valóságos embervadászat táruult itt elő minden borzalmasságával. „Add meg magad!” — „Soha!” „Kiehez!” — „Nem én csak meghalok!” hangzott az őrzőgő utolsó kiáltása. Ezt gyors egymásutánban négy lövés követte. Mind a négyet a szerencsétlen ember magára, a mellébe irányozta, mire a következő pillanatban megsemmisülve az állványon összerogyott. „Agyon lötte magát” zugott föl a közönség köréből, mire a rendőrök fölhatoltak a magasba s vége szakadt a rémitő „harcnak.” Most a rendőrség ráért rendet is csinálni. Eltorlaszolta a városház bejárását és bent Bérczy kapitány, Apró és Bende biztosok megkezdették a vizsgálatot. Jelen volt a vizsgálatnál Zombory Antal tnök is. Lehozták a kiszendített legényt. Négy borsónyi nagyságu lösebtátongott szive körül. Kiletéről s iszonyu tettének indokairól egy zsebében talált ironnal irt levél nyújtott némi fölvilágosítást. A hátrahagyott levél így hangzik: „Miután láttam, hogy gyöngő az eröm, hát most a tekitetes főpinczér az Európa vendéglőben engem eltemettessen, mert ő oka mindennek. Arra figyelmeztetett, hogy menjek lopni vagy gyilkolni.” A levél nem lévén aláírva, a későbbi vizsgálat derítette ki, hogy a szerencsétlen alig 21 éves legényt Vedres Mártonnak hívják, majsai illetőségű, az idén besorozott katona. A kihallgatott munkások a következőképen adták elő a véres eset kezdetét. Ébéd után murkához akarván látni, többen fölfelé igyekeztek. A toronygombhoz közel hirtelen egy hang riasztja meg őket: „Ide ne jöjjetek, mert a halálé vagytok!” A szerencsétlen legény kiáltotta ezt a legelső állványról. Azt hitték, hogy tréfál valaki, s hogy tovább mentek, egyszerre lövés hallatszik s egyik társuk: Terhács István kassai illetőségű munkás vértől borítva rogy össze. Rémülve fordultak most vissza, de majd két lövés hangzik utánuk, melyektől két másik társuk találva, maradt el mögöttük. Ezek: Klein Ferencz soproni és Jaczkolik Mátyás erdélyi illetőségű kőfaragók, akik azonban csekélyebb sérüléseket szenvedtek, amennyiben előbbinek a golyó hátgerinczét, utóbbinak pedig orrát horzsolta. Terhács, ki életveszélyes sérülést szenvedett, azonnal kórházba szállítottatott. — A hátrahagyott levél rejtélyes tartalmára nézve megtartott vizsgálat kiderítette, hogy Vedres Márton könnyelmű, rosz előéletű fickó volt. E levelet is az utolsó pillanatban született rosz szándék sugalta, azt híven, hogy az abban érintett főpinczért, ki mint kiderült, többrendbeli lopásért a szolgálatból elűzte, bajba keveri. Vedres legutóbb mint csapos-pinczér az Európában volt szolgálatban. Innét, miután többször lopáson kapták, egy heti szolgálat után elűzték. Tegnap délelőtt ismételve megjelent a vendéglőben és irást kért a főpinczértől, hogy azzal a rendőrségnél utazó jegyet eszközöljön ki magának. Miután kérését rosz magaviselete folytán nem teljesítették, dühösen távozott. Rövid néhány órával ezután vitte véghez borzasztó tervét. Tegnap délután s ma egész nap a hajmeresztő eset képezte beszéd tárgyát a lakosság körében s a szerencsétlen legény holttestét mint valami rémszörnyeteget látogatták a kórházban, melynek halottas kamrájából ma délután temették el. A temetésen nagyszámú közönség vett részt, természetesen inkább kíváncsiságból, mint részvétből.

intézkedéseim által legkevésbé sem czélom, hogy a sajtó képviselőinek nehézségek okoztassanak a közlemények megszerzése körül, hanem inkább, hogy a közlemények megszerzése részükre biztosítottassék; — más részről azonban czélom elejét venni annak, hogy a szak- és segédhivatalok munkaideje a közlemények kiszolgáltatása által igénybe vétessék, továbbá, hogy a közlemények idő előtt jöjjenek a nyilvánosság elé. E czélból tehát a következő meghatározásokat és intézkedéseket teszem: 1.) Hogy a sajtó képviselői az egész közigazgatási működést áttekinthessék, s a közleményeket minden megszorítás nélkül megszerzhessék, jelen lehetnek a köz-, tanács és bizottsági üléseken, kivéve, mikor az elnök az ülést zártnak nyilvánítja ki. 2.) Ezen fölüli közleményeket nyervehetnek a sajtó képviselői a tanács ülések napján (rendszerint hétfőn és csütörtökön) d. u. 3—4 óra között a tanács jegyző hivatalban, a tanács jegyző által közérdekűnek látott ügydaraboknak betekintésre bocsátása által, 3., s végül a tanács oszdtályok főnökei azon elismert jogaikból, hogy az oszdtályuk körébe tartozó ügyekről belátásuk és tetszésük szerint közleményeket bocsáthatnak rendelkezésre.

Ezzel szemben szervezeti szabályainkon alapuló intézkedési jogomnál fogva az eddigi állapot megújítására szigorúan az 1876 évi VII. t. cz. 1 §. a) pontjában következőknek terhe alatt eltiltom az iktató, kiadó, valamint az összes segéd-szakhivataloknak illetve az azokban működő tisztviselőknél, hogy a sajtó képviselői vagy bárki részére közleményeket kiszolgáltassanak, vagy ügydarabokat és ügyviteli hivatalos könyveket betekinteni engedjenek, nemcsak azért, hogy ez által a munkaidejük igénybe ne vétessék, hanem azért is, mivel nem tarthatom illetékeseknek annak elbírálására, hogy valamely közérdekű ügy hátrány nélkül mikor s az intézkedés mily stádiumában képezheti közlemény tárgyát.

Miről a tanács oszdtályok s az összes szak-, illetve segédhivatalok főnökei Rainer József tanács-jegyző, Lévay Béla iktató, Balog Antal kiadó tudomásvétel s az alantás tisztviselőkkel leandó közlés végett jelen végzéssel értesítetnek. Szeged, 1883. június 21.

Pálffy Ferencz, s. k., polgármester.

Ezen polgármesteri rendelet szerint tehát a jövőben a titok kódébe burkoltatnék részben a hatósági működés és ki vált a szakhivatalok munkálatainak mozzanatai és eredményei. A polgármester kizárja ezeket a nyilvánosság ellenőrző szeme elől. Majd megmutatja a jövő, hogy boszujának nem áldozta-e föl a közérdeket. Olvasóink megnyugtatóására azonban annyit mondunk, hogy hivatásunk teljesítésében a hatóság eljárása bennünket nem fog ellankasztani, sőt az fokozott tevékenységre buzdít.

— Embervadászat a toronyban. Valóságos rémregénybe illő véres és borzalmas eseménynek volt színhelye tegnap délután 2 és 3 óra között az épülő városházának még befejezetlen tornya. Egy óra után volt az idő, midőn futó tüzként az a rémhir terjedt szét a belvárosban a járó-kelő között, hogy a városház tornyának tetejéről egy dühöngő örült lövöldözi az embereket. A széképilet munkásai közül már háromat le is lött. Az iszonyu hír hallatára tömegesen futott a közönség a városház elé, hól meggyőződött a valóról. Fönt a torony legtejejen készített állványon ingre vetközve egy legény vadul járt körül, közbe-közbe örületes kiáltást hallatva. A nagy szélvihar elvitte a hangját, de a kezében levő forgópisztoly fenyegető tartása megdöbentőn magyarázta szándokát. A nép egyre gyülekezett a városház körül, melynek bensejében ezalatt, a megjelent rendőri közegek segélyével, az őrzőgő eddigi áldozatainak ápolásáról gondoskodtak. A jelenet mindegyre izgalmasabb alakot öltött. Iszonytató vakmerőséggel hadonázott az örült fönt a toronygomb körül s fenyegető kiáltózsaira, a több ezerre fölszaporodott közönség köréből dörögve hangzottak föl a kitörések: „Le kell löni! Agyon kell löni! Föl a bérház tetejére, onnét kell löni!” A gyöngébb idegzetűek rémülve futottak odébb a helyszínről, midőn a rendőrség köréből legelsőnek megjelent Apró helyettes biztos legényeinek kiadta a rendeletet az őrzőgő bámi módon leandó ártalmatlanná tételére. A fölfegyverkezve elősietett rendőrlégenyek láttára a szédítő magasban még vadabbul folytatta az őrzőgő fenyegetéseit és kiáltásait. A legerősebb idegzetűek is behunyták szemüket a borzadalmas produkciók láttára, miket a dühöngő odafönt véghez vitt. Élet-halálra elszánt vakmerőséggel odaállt a korlát nélküli állvány legszélére és a kezében levő fegyvert a közönségre irányozva ordított bele a szélviharba, mely hallhatólag recsegettette alatta az egész falakotmányt. Rémülve bontakozott szét hirtelen a közönség. Ezer szerencse, hogy nem történt lövés, különben nem egy marad halva. Kétszerte nagyobb lett a megdöbbenés a fölhangzó kiáltásokra: „Fölgyújtja a tornyot! Ledobja magát!”

Hasonló értelemben vall Rosenbergné is, kinek szolgálatában állt azon időben Solymosi Zsófi.

Egyértelműleg vallja továbbá mindkét tanu, hogy Solymosi Zsófi Eszternek eltűnése után sirva monddta, hogy Eszter találkozásuk alkalmával mily szomorú volt s „milyen marhaság volt Esztertől nem kérdezni, hogy mi baja.”

Solymosi Zsófi tagadja, hogy ilyen értelemben nyilatkozott volna.

Következik több tanunak azon körülményre vonatkozó vallatása, hogy az eszlári zsidók minő ígéretek tettek Solymosi Jánosnéak az esetre, ha leánya megkerül s ő a személy ugyanazonosságát beismeri.

Lichtmann József tanu elismeri, hogy Solymosinéak monddta, miszerint, ha leánya megjönne, és ő azt rögtön jelentené, 200 frtot kapna tőle. Ezen ajánlatának indoklásául félhozza, hogy azt akarta ezzel elérni, hogy vége legyen már annak a nagy zajnak, amit ezzel ütöttek.

Solymosi Jánosné eltérően adja elő a dolgot. Szerinte azt monddták volna neki: „Ha a maga leánya megjön az éjjel s azt nem tagadja meg, akkor ezer forint lesz a magáé.”

Szeyffert kérdi Solymosinétől, hogy az ajánlat hallatára azt gondolta-e, miszerint vele egy idegen leányt akarnak vele Eszter gyanánt elfogadtatni?

Solymosi Jánosné: Nem gondoltam én akkor arra.

Einhorn Józsefné tanu keresztény asszonyok előtt monddta Solymosi Jánosnéak, hogyha a leánya megkerül, a zsidók boldoggá fogják tenni, és adnak neki a kiházasításra elegendő pénzt.

Solymosi Jánosné tagadja, hogy ilyen ajánlat tétetett volna neki. Einhorn Józsefné neki határozottan 200 frtról beszélt.

Wollner vádlott neje arról tesz tanuságot, hogy férje, ki különben is beteg volt, 11 óra előtt kijött a templomból és bement Scharfékhöz lefeküdni, mivel nagyon rosszul érezte magát.

Süssmanné tanu azt állítja, hogy határozottan hallotta Hatanovszkit azt mondani, miszerint Esztert a kérdéses napon estefelé látta, amikor a jószágot itatni szokták.

Több tanunak a már ismert dolgokra vonatkozó vallomása után

Taubné, az egyik vádlott neje, késznek nyilatkozik esküvel is erősíteni Solymosi Zsófi-val szemben, hogy Zsófi vitte szombaton hozzájuk (Taubékhoz) az ebédet.

Főntebb Zsófinak gazdái Rosenberg és neje, ugyanezt állították.

Vámosi Juliánna tanu Eszterrel való találkozására nézve azt vallja, hogy szombaton akkor látta a boltból jövő Esztert, mikor már nemcsak megebédelt, de már el is mosogatott. Ez mintegy egy óra tájon lehetett.

Elnök kérdi, hogy szóba állt-e akkor Eszterrel?

Vámosi Juliánna beszélt vele, de csak néhány közönbös szót váltottak. De azonfölül beszélt Solymosi Zsófi-val, aki ugyanakkor találkozott Eszterrel és ő hallotta, mikor Zsófi azt kérdezte Esztertől, hogy „miért vagy oly szomorú? Talán megverték, vagy megpiszkoltak?”

Solymosi Zsófi hozzáintézett kérdésekre válaszolván, ma már második találkozását Eszterrel 11 és 12 óra közt történtnek vallja. Midőn

pedig figyelmeztetve lett, hogy vallomásaiban ellenmondásba jött előbbi vallomásaival, azt monddja, hogy ő nem nézte meg az órát.

Bakos csendlegény azt vallja, hogy Recski csendbiztos nem bántalmazta Móriczot. Midőn Scharf Móricz Nagyaluba vitetett, rögtön megkezdte Recski vallatását. A fiu valott is, bár senkisé bántotta. Epen ennek konstatálására szólította be a vallatás alkalmával Recski a tanukat: egy dohánykertészt és a szobaleányt. Ők mindvégig jelen voltak és látták azt is, hogy a jegyzőkönyvet Péczeli Kálmán irnok írta.

Péczeli Kálmán tanu részletesen előadja, hogy miként vétetett ki Scharf Móricz tanu vallomása.

Szeyffert ügyész kérdést intéz a tanuhoz Scharf Móricz vallatása iránt.

E közben izgalmas jelenet fejlődött ki.

Scharf József vádlott dühösen fölugrik helyéről és öklével fenyegeti Péczeli Kálmán tanut. Szenvedélyes hangon kiáltja: „Maga kényszerítette azt a gyereket azon örült vallomásra, és maga tanította legelőször is arra, hogy elveszitsen bennünket.”

A hallgatóságban erre nagy zaj és zugás támadt.

Elnök rendreutasítja a vádlottat kifakadásaiért és a közönséget is csendre inti.

Ezután félbeszakittatik Péczelinek kihallgatása, mivel védők holnap szándékoznak hozzá keresztkérdéseket intézni. Ugyanekkor történik Recski András csendbiztos kihallgatása is.

Friedmann védő, mint mindennap, ma is konsatáltatni kéri, hogy

Bary vizsgálóbíró ott ül szokott sa-rokúlésán, amit annál sérelmesebbnek talál a védő, mivel Szeyffert ügyész kérelmére Bary vizsgálóbíró mint tanu is kihallgatandó lesz.

E felszólalásra Bary önként elhagyja a tárgyalási termet.

Elnök pedig kijelenti, hogy minnekutána Bary vizsgálóbíró önként távozott a törvényszéki tárgyalási teremből, az ő részéről való intézkedésnek szüksége nem forog fönn.

Nyilttér.

Nyilvános-köszönet.

Alfölrött kötelességemnek tartom a nyilvánosság terén is köszönetemet kinyilatkoztatni a Fonciere Pesti biztosító társaság igazgatóságának irányomban tanusított azon kegyes és méltányos eljárásáért, hogy nem tekintve azt, hogy tűzkár elleni biztosításom határideje f. é. márczius hó 14-én déli 12 órakor lejárt, s hogy ugyanazon nap d. u. a tűzkár műhelyemben bekövetkezett s így semmi jogos követelésem nincsen, mégis önkénynt s nagylelkűen három nagyrészt megtérítette.

Polner János,
asztalos m.

SALVATOR

elsőrangu vasmentes savanyúvíz,
lithium és bornátriumban gazdag forrás,
orvosi tekintélyek által a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál rendelve;
kiváló szer a köszvény, hólyag és vesebajoknál. Borral használva igen kellemes üdítő-ital.
Kapható ásványvíz-kereskedésekben s legtöbb gyógyszer-tárban.
Salvator-forrás igazgatóság Eperjesen.
Budapesten főraktár EDESKUTY L. urnál.
Kapható: TÓTH PÉTER urnál Szegeden.

Felölös szerkesztő: ENYEDI LUKÁCS.

MAGYAR VÖRÖS-KERESZT-EGYLET SORSJEGYEK

Évenkint 3 sorsolás.

Évenkint 3 sorsolás.

Évenkint 3 sorsolás.

Legközelebbi huzás f. évi julius 1-én.

Ezen huzásban főnyeremény 50,000 forint. Továbbá 1 nyeremény á 5000 frt, 4 nyeremény á 1000 frt, 10 nyeremény á 500 frt, 25 nyer. á 100 frt, 30 nyer. á 50 frt, 52 nyer. á 25 frt.

A nyeremény szorsolásán kívül törlesztési sorsolás is történik: minden a törlesztési sorsolásban a legkisebb nyereménnyel huzott sorsjegy tovább játszik a főnyereményre.

Ezen sorsjegyek a napi árfolyam szerint kaphatók a

Szegedi kereskedelmi és iparbanknál

és a

Pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzletében

378—*—22

Budapest, Dorottya-utoza 1. sz.

valamint minden bank- és váltóháznál az országban.

UTAZÓ

fűszer, diszárú vagy vasárúszakban,

aki még egy új kitűnő szert (kis mintában) 10% jutalék mellett magával hordani hajlandó volna, sziveskedjék

D. A. 376.

433-1-1 czim alatt

Haasenstein & Fogler-hoz
in REICHENBERG (Böhmen) fordulni.

Harkányi
gyógyfürdő.

Harkányi gyógyfürdő

Harkányi
gyógyfürdő.

Magyarország, Baranyavármegyében,

fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.

Ezen 500 R. természetes meleg ártezi kénforrás nemcsak az ország első gyógyintézeihez tartozik, hanem a külföld hason gyógyintézeit mindenben fölülmulja. Vegyalkatrészeit illetőleg Dr. Than Károly vegytanár által szeljesített elemzés szerint kénes hévíz, mely iblant, búzenyt és mindedig ismeretlen szénéleg-kénegőzt tartalmaz.

Kitűnő gyógyítási hatással bír csuzos, köszvény, görvély, idült bőrkiütégekre, aranyér, nőbántalmakra, fogamzási hiányok, fehérfolyás, sebzések, daganatok és higanyos gyógyszerek által okozott mérgezésekre, továbbá máj-, lép-, mirigydaganatokra, nehéz hallás, idült szem-bajok és ivarszervi bántalmak ellen.

A fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodaszertű gyógyforrásnál ezerek és ezerek a legmakacsabb és legnehezebb betegségekben is egészgyüket és épségüket visszanyerték, a miért is a legnagyobb elismerést érdemli. E fürdő a maga nemében egyedüli, minden más akár belföldi, akár külföldi hason gyógyforrást gyógyhatás tekintetében felülmul: a mit különben az évről évre szaporodó vendégek száma is bizonyít.

Az utazásra ajánlható: Budapest-pécsi vasut, vagy Déli vasut Budapest Kanizsa-Barcsi vonala, állomás: Pécs, alföldi vasut Eszéken át Villányig, Mohács-pécsi vasut, állomás: Villány.

Posta- és távirtda-állomás.

Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel Dr. HELLER JÓZSEF rendes fürdőorvos nyujt

Harkányi
gyógyfürdő.

Harkány, 1883. junius 1-én

A fürdőigazgatóság.

Harkányi
gyógyfürdő.